

Folketinget – Europaudvalget

Christiansborg, den 30. januar 2007

EU-konsulenten

Til

udvalgets medlemmer og stedfortrædere

Ny dom fra EF-Domstolen underkender det danske fradrag ved pensionsindbetalinger

Resumé

Danmark har tabt en sag ved EF-Domstolen om fradrag i pensionsindbetalinger. Domstolen fastslår, at de danske regler om fradrag ved indbetaling til pensionsordninger er i strid med reglerne om det indre marked, for så vidt som fradragsretten ikke gælder ved indbetalinger til udenlandske selskaber. Domstolens afgørelse følger generaladvokatens forslag til afgørelse i sagen.

1. Baggrund

Ifølge den danske skattelovgivning indrømmes der fradragsret og bortseelsesret¹ ved indbetalinger til pensionsforsikringer. Fradragsretten modsvares i Danmark af en beskatning ved pensionens udbetaling.

Fradragsretten gælder ved indbetalinger til livsforsikrings- og pensionsinstitutter med hjemsted eller filial i Danmark. Indbetalinger til tilsvarende ordninger i udenlandske selskaber er derimod ikke fradragsberettigede.

¹ Ved "bortseelsesret" forstås, at arbejdsgiveren ved opgørelsen af lønmodtagerens indkomst skal fratække (bortse fra) det beløb, som tilbageholdes i lønnen og indbetales til en fradragsberettiget pensionsordning.

Endvidere beskattes det løbende pensionsafkast med 15 %, som opkræves direkte hos pensionselskabet.

Kommissionen anlagde i 2004 sag mod Danmark, idet den gjorde gældende, at fradragsretten for indbetalinger til pensionsordninger er i strid med EF-traktatens bestemmelser om det indre marked.

Domstolen har den 30. januar 2007 afsagt dom i sagen².

2. Domstolens begrundelse

Domstolen indleder med at fastslå, at den danske lovgivning udgør en hindring for:

- **den frie udveksling af tjenesteydelser**, idet tjenesteydere afholdes fra at etablere sig i Danmark på grund af de omkostninger, der er forbundet hermed, ligesom aftagere af tjenesteydelser afholdes fra at oprette pensionsordninger i selskaber med hjemsted i andre EU-lande på grund af den manglende mulighed for skattefradrag (præmis 40)
- **arbejdskraftens frie bevægelighed**, idet arbejdstagere fra andre EU-lande afholdes fra at flytte til Danmark for dér at søge beskæftigelse, da de normalt vil have oprettet pensionsordninger i deres hjemland og således ikke opnår samme skattefordele (præmis 41 og 42)
- **etableringsfriheden**, idet selvstændige erhvervsdrivende, der er hjemmehørende i andre EU-lande, af de ovennævnte grunde afholdes fra at etablere sig i Danmark (præmis 43 og 44).

Domstolen anfører derefter:

”Det fremgår imidlertid af fast retspraksis, at nationale foranstaltninger, der kan hæmme udøvelsen af de ved EF-traktaten sikrede grundlæggende friheder eller gøre udøvelsen heraf mindre tiltrækkende, dog kan tillades, såfremt de forfølger et formål af almen interesse, er egnede til at sikre virkeliggørelsen af dette og ikke går ud over, hvad der er nødvendigt for at opnå det formål, de forfølger [...]”(præmis 46)

Med andre ord kan restriktioner i den frie bevægelighed tillades, såfremt de **reelt forfølger formål af almen interesse** og er **proportionale**.

² Sag C-150/04, Kommissionen mod Danmark.

Domstolen tager derefter stilling til, om de danske regler forfølger formål af almen interesse, nærmere bestemt hensynet til en effektiv skattekontrol og undgåelse af skatteunddragelse og hensynet til sammenhængen i skattesystemet.

Hensynet til en effektiv skattekontrol og undgåelse af skatteunddragelse

Domstolen bemærker indledningsvis med henvisning til en omfattende retspraksis, at:

"[...] bekæmpelsen af skatteunddragelse [...] og en effektiv skattekontrol [...] udgør tvingende almene hensyn, der kan begrunde lovgivning, som begrænser de grundlæggende friheder, som er sikret ved traktaten [...]"
(præmis 51)

Den danske regering har bl.a. argumenteret for, at udenlandske pensionsinstitutioner ikke er pålagt nogen forpligtelse til at indeholde skat, som skal betales af skattepligtige.

Domstolen anfører hertil, at direktiv 77/799/EØF (om gensidig bistand mellem myndigheder inden for området direkte skatter) giver de danske skattemyndigheder mulighed for at indhente oplysninger fra andre medlemsstaters myndigheder for at foretage en korrekt skatteansættelse (præmis 52).

De danske skattemyndigheder kan derfor kontrollere, om en skattepligtig faktisk har foretaget indbetalinger til et pensionsinstitut med hjemsted i en anden medlemsstat. I den forbindelse skal personer, der har oprettet en pensionsordning i udlandet, og som er fuldt skattepligtige i Danmark, efter de danske regler oplyse skattemyndighederne om oprettelsen af pensionsordningen (præmis 53).

Videre anfører Domstolen:

"Den omstændighed, at artikel 8, stk. 1, i direktiv 77/799 ikke pålægger medlemsstaternes skattemyndigheder at samarbejde, hvis betingelserne i denne bestemmelse er opfyldt, kan ikke begrunde manglende fradrags- eller bortseelsesret for indbetalinger til en pensionsordning. Der er nemlig intet til hinder for, at de danske skattemyndigheder afkræver den skattepligtige de beviser, som de finder nødvendige, og i givet fald nægter at anerkende fradraget

eller bortseelsen, såfremt sådanne beviser ikke fremlægges [...]
”(præmis 54)

På den baggrund fastslår Domstolen, at vanskelighederne forbundet med at udveksle oplysninger med udenlandske skattemyndigheder, ikke kan begrunde hindringerne for den frie bevægelighed (præmis 55).

Videre anfører Domstolen mht. kontrol af pensionsbeskatning:

*”Hvad angår **effektiv kontrol** af beskatningen af pension, som udbetales til forsikringstagere, der er hjemmehørende i Danmark, må det ligeledes fastslås, at den **kan sikres ved midler, der er mindre restriktive for den frie udveksling af tjenesteydelser** end den omhandlede lovgivning, bl.a. ved forpligtelsen for skattepligtige til at fremlægge dokumentation i forbindelse med, at der søges opnået fradrag eller bortseelse.”*(præmis 56)

Hensynet til sammenhængen i skattesystemet

Idet Domstolen stiltiende anerkender hensynet til sammenhængen i skattesystemet udtaler den, at:

*”... nødvendigheden af at bevare en sådan sammenhæng kræver en **direkte sammenhæng** mellem en **skattemæssig fordel** og en **skattemæssig byrde**. [...]*

*I denne henseende skal det fastslås, at den faktor, som kan være til skade for sammenhængen i det danske skattesystem, består i, at den **skattepligtige flytter sin bopæl** mellem tidspunktet for indbetalingen af bidrag til en pensionsordning og tidspunktet for udbetalingen af de modsvarende udbetalinger, og **ikke i den omstændighed, at pensionsinstituttet er beliggende i en anden medlemsstat.**”* (præmis 70 og 71)

Ifølge Domstolen opfylder de danske regler således ikke kravet om en **direkte sammenhæng** mellem på den ene side fradragsretten og på den anden side beskatningen af pensioner ved udbetaling, idet **fradragsretten også nægtes personer, der indbetaler til udenlandske pensionselskaber, men som fortsat bor i Danmark, når pensionen udbetales.** I disse tilfælde kunne de danske skatte-

myndigheder udøve deres beskatningsret over for de skattepligtige, men har i stedet valgt helt at nægte fradragsretten (præmis 72)

Domstolen anfører, at det kun er i tilfælde af, at den skattepligtige person er flyttet til en anden medlemsstat, inden pensionen udbetales, at Danmark kan møde vanskeligheder med at beskatte udbetalingerne, hvilket kan være til skade for sammenhængen i den danske ordning for beskatning af pensioner (præmis 73).

Domstolen konkluderer på denne baggrund, at den danske lovgivning hverken kan begrundes i hensyn til en effektiv skattekontrol og bekæmpelse af skatteunddragelse eller nødvendigheden af at sikre sammenhængen i skattesystemet og at Danmark har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til EU-retten (præmis 75 og domskonklusionen).

Dommens resultat følger generaladvokatens udtalelse, som blev afgivet i juni 2006.

Kommentar

Det er endnu for tidligt at vurdere de nøjagtige konsekvenser af dommen, men det må antages, at Danmark bliver nødt til at ændre de danske skatteregler.

Såfremt den danske stat vælger generelt at tillade fradragsret risikerer den at miste et betragteligt skatteprovenu, idet den vil skulle tillade fradrag i indbetalinger til selskaber i udlandet uden at have sikkerhed for at kunne beskatte pensionerne ved udbetaling.

Spørgsmålet er herefter, om det vil være muligt at bevare fradragsretten på en sådan måde, at der sikres en direkte sammenhæng mellem fradragsretten og den efterfølgende beskatning af udbetalte pensioner.

Med venlig hilsen

Thomas Fich
(3611)

./. Bilag: Domstolens dom